

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie Gminy Jastrząb za
2015 r.**

Jastrząb 2015

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r. poz.250 z późn. zm.) jednym z zadań Gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

1. W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. odbiór odpadów komunalnych na terenie Gminy Jastrzęb odbywał się na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne zgodnie z art. 6m ustawy. Gdy mowa o właścicielach nieruchomości- rozumie się przez to także współwłaścicieli, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomość w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomością – art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy.

2. Od 01.07.2013 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowane było przez Firmę Usługi Ekologiczne „EKO-JAS” Krzysztof Janas z Garna, ul. Kasztanowa 21, 26-625 Wolanów, która została wybrana w trybie przetargu nieograniczonego, który odbył się w dniu 21 czerwca 2013 r.. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy tj. od 01.07.2013 r. do 30.06.2014 r. Ogłoszony przetarg obejmował I-sze półrocze 2014 r. ze stawkami za 1 tonę odpadów zmieszanych 432,00 zł brutto oraz 108,00 zł brutto za odpady zbierane w sposób selektywny.

W dniu 13 czerwca 2014 r. odbył się przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na okres 18 miesięcy tj. od 01 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2015 r.. Przetarg wygrała Firma „EKO-JAS” ze stawkami 534,60 zł brutto za 1 tonę odpadów zmieszanych oraz 189,00 zł brutto za odbiór odpadów zbieranych w sposób selektywny. Wprowadzony został workowy system zbiórki odpadów.

W dniu 11 grudnia 2015 r. odbył się przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na okres 12 miesięcy tj. od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.. Przetarg wygrała Firma „EKO-JAS” ze stawkami 518,40 zł brutto za 1 tonę odpadów

zmieszanych oraz 156,60 zł brutto za odbiór odpadów zbieranych w sposób selektywny.

3. Na terenie Gminy Jastrzęb zorganizowany został mobilny system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych organizowany 2 razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym przy pomocy firmy „EKO-JAS”.

W czasie zbiórki objazdowej sezonowej zbierano następujące rodzaje odpadów:

- baterie i akumulatory – kod – 16 06;
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – kod – 20 01 36 i 20 01 35*;
- zużyte opony – kod – 16 01 03
- odpady wielkogabarytowe (meble, stolarka budowlana i inne nie mieszczące się w workach i pojemnikach) – kod - 20 03 07;
- odpady niebezpieczne różnego rodzaju (niewykorzystane chemikalia i opakowania po nich, lekarstwa i opakowania po nich, świetlówki, opakowania po środkach ochrony roślin, zużyte filtry olejowe i paliwowe i inne)

Odpady zielone, przez, które rozumie się odpady komunalne stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, odpadów kuchennych mieszkańcy zbierają do określonych worków.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie Gminy Jastrzęb nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady zmieszane (niesegregowane) przekazywane były do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych tzw. RIPO-ku „RADKOM” w Radomiu, ul. Witosa 76 zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Mazowieckiego na lata 2012 – 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2023. Odpady zebrane w sposób selektywny były przekazywane do sortowni „EKO-JAS-u” w Garnie gdzie były dosegregowane i przekazywane do dalszego zagospodarowania zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami określonymi w ustawie o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 21).

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2015 r. nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Gmina jest zobligowana do utworzenia minimum jednego stacjonarnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zwanego PSZOK-iem, zgodnie z art. 3 ust. 2b. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W okresie całego roku mieszkańcy gminy mogliby mieć zapewniony dostęp do PSZOK-u i na bieżąco dostarczać większe ilości odpadów takich jak:

- gabaryty;
- zużyte opony
- elektronarzędzia;
- odpady zielone z pielęgnacji nieruchomości;
- gruz budowlany, odpadowe materiały budowlane z drobnych napraw i remontów;
- odpady niebezpieczne i opakowania po odpadach niebezpiecznych;
- i inne odpady, które należy usunąć z nieruchomości na bieżąco, które się nie mieszczą do worków lub pojemników.

W budżecie gminy na 2016 r. zabezpieczone są środki finansowe w wysokości 90 tysięcy złotych na wykonanie opracowania dokumentacji i budowy PSZOK- u.

3. Liczba mieszkańców i deklaracji

- a) liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.12.2015 r. - **5248 osób**,
 - zdeklarowanych mieszkańców do opłaty – **4396 osoby**
- b) deklarację o wysokości opłat złożono od **1655** nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w tym:
 - **1420** - z gospodarstw domowych w tym **8** decyzji wydanych przez Wójta Gminy o wysokości opłat za odpady;
 - **11** - z jednostek samorządu terytorialnego;
 - **7** - z nieruchomości komunalnych;
 - **176** - z działalności gospodarczej;
 - **6** - z wspólnot mieszkaniowych;
 - **35** - z nieruchomości rekreacyjnych
- c) w tym nieruchomości zdeklarowane, jako odpady zmieszane – **204** nieruchomości;

- d) w stosunku do właścicieli nieruchomości zamieszkałych, (którzy nie złożyli deklaracji w wyznaczonym terminie) prowadzone były postępowanie o ustalenie wysokości opłaty oraz wydano decyzje określającą wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy

od 01 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. na terenie gminy wytworzono następujące ilości odpadów:

- papier i tektura – 12,40 Mg
(w tym poddanych recyklingowi 11,30 Mg)
- tworzywa sztuczne – 66,00 Mg
(w tym poddanych recyklingowi 44,60 Mg)
- szkło – 133,90 Mg
(w tym poddanych recyklingowi 127,70 Mg)
- metale – 6,40 Mg
- zużyte baterie – 0,10 Mg
- zużyte urządzenia elektryczne
i elektroniczne – 3,50 Mg
- odpady bio (z roślinności) – 4,40 Mg
- wielkogabarytowe – 22,70 Mg
- zużyte opony – 6,50 Mg
- odpady zmieszane – 536,70 Mg

Razem za 2015 rok (bez popiołów i żużli) – 792,60 Mg

5. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, popiołów i żużli oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy

- a) Jak wynika z powyższej analizy ilość odpadów komunalnych zmieszanych przekazywanych przez właścicieli nieruchomości wynosi: - **536,70 Mg**;
- co stanowi średnio na jednego mieszkańca zameldowanego: **102,30 kg**
 - co stanowi średnio na jednego mieszkańca zdeklarowanego: **122,10 kg**
- b) Ilość odpadów zbieranych w sposób selektywny wynosi: - **257,00 Mg**;
- co stanowi średnio na jednego mieszkańca zameldowanego: **48,60 kg**

- co stanowi średnio na jednego mieszkańca zdeklarowanego: **58,50 kg**
- c) Razem zebranych odpadów zmieszanych i segregowanych (bez popiołów i żużli) wynosi: **- 792,60 Mg;**
 - co stanowi średnio na jednego mieszkańca zameldowanego: **151,00 kg**
 - co stanowi średnio na jednego mieszkańca zdeklarowanego: **180,30 kg**
- d) Ilość odebranych żużli i popiołów paleniskowych: **- 198,50 Mg;**
 - co stanowi średnio na jednego mieszkańca zameldowanego: **37,80 kg**
 - co stanowi średnio na jednego mieszkańca zdeklarowanego: **45,10 kg**
- e) Ogółem ilość odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych zmieszanych, zbieranych w sposób selektywny, gabarytów, odpadów zielonych oraz żużli i popiołów z palenisk domowych z terenu gminy Jastrząb w 2015 roku wynosi: **991,10 Mg**
 - co stanowi średnio na jednego mieszkańca zameldowanego: **188,80 kg**
 - co stanowi średnio na jednego mieszkańca zdeklarowanego: **225,40 kg**
- f) Zgodnie z danym z GUS masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa mazowieckiego wynosi: **263,00 kg**

6. Procesy zagospodarowania, sortowania, przetwarzania odpadów komunalnych.

- a) W wyniku procesu sortowania odpadów zbieranych selektywnie tj. papieru, metalu, tworzyw sztucznych, i szkła (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych) na sortowni prowadzonej przez Wykonawcę Usługi Ekologiczne „EKO-JAS” z Garna powstał odpad o kodzie 19 12 12 w ilości 39,1 Mg, który został przekazany do zagospodarowania w procesie R12 jako paliwo alternatywne. Wysortowany odpad papieru w ilości- 11,20 Mg; metalu – 5,90 Mg; tworzyw sztucznych – 42,30 Mg; szkła – 120,10 Mg został poddany recyklingowi.

W wyniku prowadzonego procesu przetwarzania odpadów komunalnych zmieszanych z ternu gminy Jastrząb w ilości 536,70 Mg przekazanych na linię segregacji w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych „RADKOM” w Radomiu powstał odpad o kodzie 19 12 12 – inne odpady zmieszane substancje i przedmioty powstałe z mechanicznej obróbki odpadów w ilości - **227,50 Mg**

przeznaczone do składowania na składowisku (wyliczony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów).

- b) W rozliczeniu prowadzonej segregacji zmieszanych odpadów komunalnych na linii sortowniczej ZUOK „RADKOM” w Radomiu wskaźnik odzysku, przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych odzyskano: papieru – 0,43%, metali – 1,60%, tworzyw sztucznych – 0,84%, szkła - 2,85% co stanowi:

- papieru	–	1,10 Mg;
- metali	–	4,30 Mg;
- tworzyw sztucznych	–	2,30 Mg;
- szkła	–	<u>7,60 Mg</u>

Razem ilość odpadów odzyskanych z odpadów zmieszanych na linii sortowniczej (w ZUOK „RADKOM” w Radomiu) do dalszego przetwarzania

i recyklingu wynosi - **15,30 Mg.**

- g) Z ogólnej masy odpadów komunalnych zmieszanych (niesegregowanych) przekazanych z terenu gminy Jastrząb w ilości 536,70 Mg odzyskano odpad frakcji papieru, metalu, szkła, tworzyw sztucznych do dalszego zagospodarowania w ilości 15,30 Mg oraz odpad o kodzie 19 12 12 w ilości **227,50 Mg**, który został składowany na składowisku co łącznie stanowi 242,80 Mg z ogólnej masy odpadów zmieszanych. W wyniku prowadzonego procesu przetwarzania odpadów komunalnych powstała frakcja odpadów organicznych, która została poddana odzyskowi w procesie R3 (kompostowanie i inne procesy przekształcani) w ilości: **293,90 Mg.**

IV. Przychody oraz wydatki dotyczące gospodarki komunalnej na terenie gminy Jastrząb za 2015 r.

1. Dochody:

- a) planowane - **400 000,00 zł;**
- b) wykonane - **352 359,80 zł**

2. Wydatki:

a) planowane – **413 000,00 zł;**

b) wykonane – **411 906,82 zł**

- w tym wydatki na odbiór i zagospodarowanie odpadami komunalnymi zapłacone wykonawcy usługi – **373 000,50 zł;**

- wydatki na obsługę administracyjną - **38 906,32 zł**

3. Zaległości niezapłacone z tytułu opłat i nadpłaty za odpady:

- wymagalne na dzień 31.12.2015 r. – **29 329,70 zł;**

- nadpłaty na dzień 31.12.2015 r. - **4 140,34 zł.**

4. Postępowania egzekucyjne oraz windykacyjne:

- wystawiono **332** upomnień;

- wystawiono **4** tytuły wykonawcze.

Obecnie prowadzone są postępowania windykacyjne polegające na ustaleniu źródła dochodów wierzycieli oraz wystawiane zawiadomienia o zajęciu praw majątkowych ze świadczeń emerytalno-rentowych, wynagrodzenia za pracę, kont bankowych i innych.

V. Podsumowanie

Z analizy przychodów i wydatków w systemie gospodarki odpadami komunalnymi wynika, iż wystąpił niedobór środków finansowych. Od dnia 01 lipca 2014 r. wzrosła stawka opłat za odbiór odpadów przez firmę odbierającą odpady ze stawki:

- **432,00 zł** brutto za odpady zmieszane oraz **108,00 zł** brutto za odpady segregowane na stawki -
- **534,60 zł** brutto za odpady zmieszane oraz **189,00 zł** brutto za odbiór odpadów zbieranych w sposób selektywny za 1 tonę.

Tymczasem opłata za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana od mieszkańców nie uległa zmianie.

Mając na uwadze powyższe należy wnioskować, że jeżeli nie zmniejszy się ilość odpadów zmieszanych przekazywanych do zagospodarowania konieczne będzie podwyższenie opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Z ogólnej liczby odpadów zebranych z terenu gminy Jastrząb w ilości 991,10 Mg, składowaniu podlegają odpady tylko w ilości 227,50 Mg, natomiast pozostałe odpady powinny być wysegregowane u źródła ich powstawania na nieruchomościach. Gmina poniosła koszt za 536,70 Mg odpadów zmieszanych pomnożonych przez stawkę za 1 tonę 534,60 zł w wysokości 286 919,82 zł – kwota ta stanowi 81,43% dochodów z opłat za odpady.

Z masy odpadów zmieszanych na linii sortowniczej wysegregowano frakcję organiczną w ilości 293,90 Mg, która mogłaby być zagospodarowana bezpośrednio na posesji (ze względu na rolniczy charakter gminy) w postaci kompost i zagospodarowana na własne potrzeby do użytkowania gruntów własnych lub innych właścicieli nieruchomości prowadzących działalność rolniczą lub zebranych w sposób selektywny i przekazanie jako odpady bio.

Należy niezwłocznie podjąć działania informacyjne oraz edukacyjne w celu obniżenia ilości odpadów zbieranych w sposób nieselektywny. Charakter gminy, jako wiejski powoduje, iż na nieruchomościach o zabudowie zagrodowej powstaje dużo większa ilość odpadów niż na nieruchomościach o zabudowie wielolokalowej lub zabudowie jednorodzinnej. Zgodnie z przepisami ustawy gmina jest zobowiązana do odbioru każdego rodzaju odpadów powstających na nieruchomościach związanych z bytowaniem człowieka (placówki oświatowe, instytucje publiczne, działalności gospodarcze, inne). Jednocześnie mieszkańcy muszą mieć świadomość, iż utrzymanie na niskim poziomie opłat za gospodarowanie odpadami wymaga pełnego zaangażowania w segregację odpadów u podstaw. Nie wykonanie poziomów ograniczenia składowania odpadów może spowodować ponoszenia dodatkowych opłat przez gminę.

Utworzenie PSZOK-u na terenie gminy spowoduje bardziej efektywne prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi. W okresie całego roku będzie można przekazywać odpady zebrane w sposób selektywny i przekazywać do dalszego zagospodarowania a nie do składowania na składowisku.

Należy podjąć działania informacyjne i edukacyjne wśród mieszkańców w celu zmniejszenia ogólnej ilości odpadów zmieszanych przekazywanych do zagospodarowania. Zbyt wysoka ilość odpadów zmieszanych w stosunku do odpadów zbieranych selektywnie generuje wysokie koszty ich zagospodarowani i przetwarzania.

Sporządził dnia 8 kwietnia 2016 r.

Bogdan Zdon – inspektor ds. gospodarki odpadami